

PRZEGLĄD GEOLOGICZNY

Cena 12,60 zł (w tym 5% VAT)

TOM 61 Nr 10 (PAŹDZIERNIK) 2013

Indeks 370908 ISSN-0033-2151

**Wyznaczanie odporności
skał na pękanie**

**Surowce skalne
w archeologii (Cypr)**

**Rozwój wybrzeża
Zatoki Gdańskiej**

**Mikrosydneyty osadów
ujścia Gwadiany (Portugalia)**

Zdjęcie na okładce: Końcowe 9 km biegu rzeki Gwadiana przed ujściem do Oceanu Atlantyckiego. Po lewej, wschodniej (hiszpańskiej) stronie głównego kanału wyraźnie zaznacza się delta holocenna pokryta słonymi bagiami i dobudowana do wąskiego pasa skał mezozoicznych (trias/dolina jura) leżących niezgodnie na łupkach i szarogłówach karbońskich. Granica między tymi dwoma rodzajami podłoża przebiega ok. 1 km na południe (czyli w kierunku ujścia) od widocznego na zdjęciu mostu międzynarodowego. Silne spękanie podłoża łupkowego umożliwiło wcięcie erozyjne rzeki do ok. 80 m p.p.m. i nagromadzenie się grubej warstwy osadów w czasie transgresji postglacialnej obejmującej ostatnie 13,5 tys. lat cal BP (zob. Wilamowski i in., str. 568). Fot. T. Boski

Cover photo: Terminal 9-km stretch of the Guadiana River near the outlet to the Atlantic Ocean. On the left, eastern (Spanish) side of the main channel is a well-visible Holocene delta covered by salt marshes and accreted to a narrow belt of Mesozoic (Triassic/Lower Jurassic) rocks discordantly overlying the Carboniferous shales and greywackes. The boundary between these two types of basement runs ca. 1 km to the south (towards the outlet) from the visible international bridge. Intensely fractured shale basement enabled the erosional incision of the river to ca. 80 m b.s.l. and accumulation of a thick sediment layer during the postglacial transgression spanning the last 13.5 kyrs cal BP (see Wilamowski et al., p. 568). Photo by T. Boski